

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Валерій СОРОКА

19.07.2022

06-05-95S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Соціальна відповідальність		Social responsibility	
Шифр за ОП	СГП 3	Code in Degree Programme:	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of education: Master's (second)	
Галузь знань: Управління і адміністрування	07	Field of knowledge: Management and administration	
Спеціальність: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	076	Field of study: Business, trade and exchange activities	
Освітня програма: Економіка підприємства		Degree Programme: Economics of an enterprise	

Силабус навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Рівне. НУВГП. 2022. 14 стор.

ОПП на сайті університету:

http://ep3.nuwm.edu.ua/18626/1/%D0%9E%D0%9F%D0%9F_%D0%95%D0%9F_076_%D0%9F%D0%A2%D0%91%D0%94.pdf

Розробники силабусу: Олійник О. О., к.е.н., доцент, доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва;
Туровська Г. І., к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Силабус схвалений на засіданні кафедри трудових ресурсів та підприємництва
Протокол № 6 від “19” січня 2022 року

Завідувач кафедри: *е-підпис* Міщук Г. Ю, д.е.н., професор.

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності
Протокол № 10 від “8” лютого 2022 року

В.о. завідувача кафедри: *е-підпис* Кухнюк О.М., к.т.н., доцент.

Керівник освітньої програми : *е-підпис* Кузнецова Т.В., к.е.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 6 від “21” лютого 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *е-підпис* Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

СЗ №-3173 в ЕДО.

Попередня версія силабусу 06-05-05S

© Олійник О.О., 2022
© Туровська Г.І., 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Рік навчання, семестр	1-ий рік навчання, 1-ий семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	22
Практичні заняття:	20
Самостійна робота:	78
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
	Олійник Олена Олександрівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Олійник Олена Олександрівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-3941-2286
Як комунікувати	o.o.oliynuk@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
	Туровська Галина Іванівна, к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та життєдіяльності
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Туровська Галина Іванівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-1492-9123
Як комунікувати	h.i.turovska@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	
Сьогодні управління на всіх ієрархічних рівнях не може бути ефективним без формування раціональних взаємовідносин із усіма стейкхолдерами, підґрунтям яких є довіра, чесність, прозорість, етична поведінка. При цьому забезпечується безконфліктність та гармонійність відносин між бізнесом та працівниками, партнерами, споживачами, органами державної влади та місцевого самоврядування, місцевою	

громадою у вирішенні економічних, екологічних та соціальних проблем. Відтак вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність» є необхідною складовою при підготовці сучасного фахівця.

Метою вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність» є формування у здобувачів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій для забезпечення їхньої соціально відповідальної діяльності.

Основними завданнями навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами знань про теоретичні положення і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства, механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю та її імплементації в діяльність різних суб'єктів суспільного розвитку.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2614>

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2618>

Компетентності

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Програмні результати навчання

ПРО3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички.
2. Відкритість.
3. Взаємодія з людьми, комунікаційні якості.
4. Вміння працювати в команді.
5. Екологічна грамотність і здорове життя.
6. Загальнокультурна грамотність.
7. Ініціативність.
8. Чесність.
9. Грамотність.

Структура та зміст освітнього компонента.

Зазначено нижче в таблиці

Форми та методи навчання

Методи навчання: лекції у формі діалогу, проблемні лекції, дослідницький метод, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал, рольові ігри.

Порядок та критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>).

Для оцінювання знань здобувачів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються здобувачам

Поточне тестування та самостійна робота										Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
4	5	7	7	6	6	6	7	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

За вчасне та якісне виконання завдань поточної діяльності та підсумкових контролів здобувач отримує обов'язкові бали:

- 60 балів – поточна складова оцінювання (виконання завдань з практичних робіт);
- 40 балів – модульний контроль, який складається з трьох модулів (МК 1 – 15 балів, МК 2 – 10 балів, МК 3 – 15 балів).

Дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Навчальна дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль за умови, якщо здобувачем освіти впродовж семестру набрано не менше 60 балів: отримання із поточної складової оцінювання не менше 50 % (30 балів і більше) та не менше 50 % з модульної складової оцінювання (20 балів і більше), – і такий результат його задовольняє (<https://cutt.ly/kE9NGxR>). Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він повинен скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому усі набрані впродовж семестру бали модульних контролів анулюються, тобто результати складання підсумкового контролю знань додаватимуться до раніше набраних балів поточної складової оцінювання (у межах 60). Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контрольні тести впродовж семестру, а відразу планувати складати підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (тільки у випадку якщо дисципліна закінчується екзаменом).

Здобувачі мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, грантових заявках - 5 балів.

Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Перший та третій модульні контролі містять по 25 запитань різного рівня складності: перший рівень – 20 запитань по 0,5 бала, другий рівень – 4 запитання по 0,75 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 15 балів.

Другий модульний контроль містить 16 запитань різного рівня складності: перший рівень – 10 запитань по 0,4 бала, другий рівень – 5 запитань по 0,8 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 10 балів.

Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання здобувачам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Поєднання навчання та досліджень

Створюються умови для поєднання навчальної та позанавчальної діяльності шляхом залучення здобувачів до ініціатив Центру «Розвиток КСВ» <https://csr-ukraine.org/>, Громадський простір <https://www.prostir.ua/>, Гурт <https://gurt.org.ua/>.

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу. Тематики наукових досліджень: «Благодійність як форма реалізації соціальної відповідальності», «Соціальна відповідальність людини», «Соціальні інвестиції: сутність, види, оцінювання»

ефективності», «Корпоративне волонтерство», «Вплив соціальної звітності на конкурентоспроможність організації».

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Балусева О.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Маріуполь: ДонДУУ, 2017. 284 с. URL: <http://eir.pstu.edu/handle/123456789/24677>
2. Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. 172 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/17983/1/Konspekt_lekcij_z_Ohorony_praci_u_galuzi_2015.pdf
3. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_2168_88978048.pdf
4. Зацарний В.В. Конспект лекцій з дисципліни. «Основи охорони праці». Київ, 2016. 74 с. URL: <https://cutt.ly/9LboqPC>
5. Олійник О.О. Соціальна відповідальність: Навч. посіб. Рівне, 2017. 222 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/11226/1/Соціальна%20відповідальність.%20Олійник%20О.О..pdf>
6. Основи охорони праці: підручник / М.С. Одарченко та ін. Харків: Стиль-Издат, 2017. 334 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/l_1503_26069375.pdf
7. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2015. 180 с. URL: <http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/10/Socialna-vidpovidalnist.pdf>
8. Практики КСВ в Україні 2019. Центр «Розвиток КСВ». Київ, 2019. 152 с. URL: <https://csr-ukraine.org/research/praktiki-ksv-v-ukraini-2019/>

Додаткова література

9. Бондарук Т.Г., Бондарук І.С. Економічна природа організаційно-економічного механізму соціальної відповідальності бізнесу. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр. 2020. №1-2. С. 57-64. URL: <http://194.44.12.92:8080/xmlui/handle/123456789/4800?show=full>
10. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Інтегральна оцінка рівня корпоративної соціальної відповідальності підприємства. Економіка транспортного комплексу, 31, 2018. 45-62 URL: <http://etk.khadi.kharkov.ua/article/view/146521/145429>
11. Дідур К.М., Дмитрюк С.П. Економічна ефективність впровадження заходів з охорони праці. Агросвіт. 2020. № 5. URL: http://www.agrovit.info/pdf/5_2020/8.pdf
12. Індекс ESG прозорості сайтів українських компаній 2020. URL: [HTTPS://CSR-UKRAINE.ORG/WP-CONTENT/UPLOADS/2021/12/INDEX-2020.PDF](https://CSR-UKRAINE.ORG/WP-CONTENT/UPLOADS/2021/12/INDEX-2020.PDF)
13. Камінська І. Соціальний облік як інформаційна база реалізації концепції соціально відповідального бізнесу. Галицький економічний вісник, 5 (50). 121-128. 2019. <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/60/759.pdf>
14. Мазуренок О.Р., Плекан У.М. Соціальний аудит як інструмент оцінювання корпоративної соціальної відповідальності. Інноваційна економіка, 2019. 3-4 (79). 174-179. URL: <http://www.inneco.org/index.php/innecoua/article/view/60>
15. Oliinyk O.O. Social responsibility assessment in the field of employment (case study of manufacturing). Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 2020. № 3. pp. 131-136. URL: http://nvngu.in.ua/jdownloads/pdf/2020/03/03_2020_Oliinyk.pdf

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття. У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність здобувач зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.

Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування здобувачами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних

занять в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf>

Неформальна та інформальна освіта

В межах вивчення дисципліни наявна можливість визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>

Prometheus URL: <https://prometheus.org.ua/> (Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток. Комунікаційні інструменти для побудови репутації)

Coursera URL: <https://www.coursera.org/search?query=corporate%20social%20responsibility&> (Business Strategies for a Better World. Global sustainability and corporate social responsibility: Be sustainable. Green Business Strategy)

edEx URL: <https://www.edx.org/> (From Corporate Social Responsibility to Corporate Social Innovation. Discovering Corporate Social Responsibility. Communicating Corporate Social Responsibility).

FutureLearn URL: <https://www.futurelearn.com/> (Social Innovation: Global Solutions for a Sustainable Future. Organising for the Sustainable Development Goals).

Impactorium URL: <https://impactorium.org> (Корпоративна соціальна відповідальність. Нефінансова звітність)

Практики, представники бізнесу, залучені до викладання

Менеджер із зв'язків з громадськістю ПрАТ «Рівнеобленерго»

Правила академічної доброчесності

Здобувачі повинні дотримуватися принципів і правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилатися на джерела, з яких береться інформація.

Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень.

У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролів, результати оцінювання такого здобувача скасовуються.

Неприйнятним є порушення норм моралі, зокрема негідне поведіння у громадських місцях, на території університету, вживання ненормативної лексики; завдання шкоди матеріально-технічній базі університету.

Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>

Кодекс честі студента <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

Академічна доброчесність. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти <https://cutt.ly/OLbdntR> Якість освіти. НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними.

Оновлення

Оновлення навчальної дисципліни здійснюється щорічно за результатами опитування здобувачів, з ініціативи гаранта освітньої програми, випускників, роботодавців.

Академічна мобільність, інтернаціоналізація

UN Global Compact. URL: <https://www.unglobalcompact.org/>
 The Sustainable Development Goals. URL: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>
 Corporate Sustainability Reporting. URL: <http://www.reportingcsr.org/home-p-1.html>
 Corporate Register - Global CSR Resources. URL: <https://www.corporateregister.com/>
 The International Organization for Standardization. URL: <https://www.iso.org/home.html>
 CSR Europe. URL: <https://www.csreurope.org/>
 Social Responsibility Journal. URL: <https://www.emerald.com/insight/publication/issn/1747-1117>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції 22 год.	Практичні 20 год.	Самостійна робота 78 год.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1		
Демонструвати соціально відповідальну поведінку з дотриманням етичних норм в професійній діяльності та повсякденному житті		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Ідентифікувати та відтворювати складові соціальної відповідальності людини. Визначати вплив соціальних інститутів на розвиток соціальної відповідальності людини. Диференціювати форми вияву індивідуальної соціальної відповідальності. Знати та систематизувати документи для запобігання скаргам на неетичну поведінку. Розробити етичний кодекс (кодекс КСВ).	
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, проблемна лекція, мозковий штурм, навчальна дискусія, тестові завдання, навчання на основі досвіду.	
Засоби навчання	Навчальні посібники, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання, програмні продукти, друкований роздатковий матеріал	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2		
Розробляти, обґрунтовувати та інтегрувати систему соціальної відповідальності відповідно до кращих вітчизняних та зарубіжних практик		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Структурувати соціально відповідальні дії організації, класифікувати їх на внутрішні та зовнішні, визначити їх відповідність Цілям сталого розвитку. Дослідити соціально відповідальну практику організації, визначивши ключових стейкхолдерів, очікувані вигоди, можливі ризики при впровадженні, рекомендації щодо удосконалення. Сформулювати модель управління соціальною відповідальністю організації, обґрунтувати етапи її інтеграції в систему управління. Розробити функціональні обов'язки менеджера з КСВ.	
Методи та технології навчання	Міні-лекція, демонстрація, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, тестові завдання, робота в команді	
Засоби навчання	Навчальні посібники, монографії, наукові статті, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання.	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН3		
Уміти адаптовувати діяльність організації відповідно до вимог національного		

законодавства та міжнародних стандартів в сфері соціальної відповідальності	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Засвоїти рівні нормативно-правового забезпечення соціальної відповідальності. Диференціювати міжнародні стандарти залежно від сфери та цілей використання. Засвоїти та пояснити зміст принципів КСВ відповідно до міжнародного стандарту ISO 26000. Визначити переваги від сертифікації за міжнародними стандартами серії ISO 9000, ISO 22000, 14000, ISO 37001. Дослідити відповідність діяльності організації міжнародному стандарту SA 8000.
Методи та технології навчання	Лекція у формі діалогу, дебати, аналіз конкретних ситуацій (case study), проектна технологія, робота в команді
Засоби навчання	Навчальні посібники, монографії, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4	
Уміти здійснювати ефективну комунікацію на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Дослідити мотивацію ключових стейкхолдерів щодо комунікації з організацією. Розробити карту стейкхолдерів. Ідентифікувати, аналізувати і ранжувати очікування ключових стейкхолдерів. Розробити механізм взаємодії з зацікавленими сторонами, обґрунтувати ефективні засоби комунікації з ними. Сформулювати план взаємодії з зацікавленими сторонами. Виробити та презентувати приклади надання відповідей на звернення та скарги з найбільш суттєвих питань із застосуванням фахової термінології.
Методи та технології навчання	Проблемна лекція, фокус-група, дослідницький метод, індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, рольові ігри,
Засоби навчання	Навчальні посібники, монографії, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання.
За поточну (практичну) складову оцінювання 24 бали	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1 - 15 балів
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5	
Розуміти соціально відповідальні трудові відносини в сфері охорони праці та виділяти сучасні вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Знати основні принципи та міжнародні норми соціальної відповідальності. Виділяти вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності. Знати систему чинного трудового законодавства України. Опанувати законодавчу основу Євросоюзу з питань охорони праці. Оцінити динаміку ефективності функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Вміти обґрунтовувати пропозиції щодо удосконалення СУОП з врахуванням вимог міжнародних стандартів. Визначати пріоритети функцій забезпечення безпечних умов праці та шляхи забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності.
Методи та технології навчання	Словесний метод, діалогічний метод, наочний метод, неімітаційні технології, модульне навчання
Засоби навчання	Бібліотечні фонди, дидактичні матеріали, навчально-наочні, графічні засоби, технічні засоби, відеометод

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН6	
Визначати першочергові заходи і засоби поліпшення стану виробничого середовища та безпеки праці як невід’ємну складову соціальної відповідальності	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Класифікувати умови праці в галузі професійної діяльності за показниками шкідливих і небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Розуміти систему менеджменту охорони здоров’я та професійної безпеки. Аналізувати і обґрунтовувати раціональні заходи та засоби поліпшення стану виробничого середовища за чинниками, характерними для галузевих об’єктів. Здійснити управління охороною праці (професійними ризиками) у межах своєї компетентності. Приймати рішення в межах правових основ охорони праці. Оцінити соціальну та економічну ефективність заходів з покращення умов та охорони праці. Презентувати результати у формі есе.
Методи та технології навчання	Словесний метод, діалогічний метод, наочний метод, неімітаційні та імітаційні (неігрові) технології, інтерактивні технології
Засоби навчання	Бібліотечні фонди, навчально-наочні, дидактичні матеріали, технічні засоби, програмне забезпечення
За поточну (практичну) складову оцінювання 12 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 - 10 балів
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН7	
Розробляти, обґрунтовувати і реалізовувати соціально відповідальні програми та оцінювати їх вплив на навколишнє середовище і соціум з орієнтацією на досягнення соціально-економічної ефективності та підтримки позитивного іміджу організації	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Засвоїти та вміти диференціювати інструменти реалізації соціальної відповідальності. Ідентифікувати основні складові частини соціально відповідальних програм. Розробити програму КСВ, обґрунтувавши її актуальність, мету та завдання, бюджет, поширеність на зацікавлені сторони, очікувані результати, заходи стосовно підвищення результативності. Оцінити її відповідність Цілям сталого розвитку. Визначати та оцінювати ризики її впровадження.
Методи та технології навчання	Творчий метод, проблемна лекція, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій (case study), тестові завдання, проектна технологія
Засоби навчання	Навчальні посібники, монографії, наукові статті, комп’ютерна техніка, мультимедійне обладнання, програмні продукти
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН8	
Збирати, обробляти та аналізувати дані для формування соціальної звітності, уміти презентувати результати соціально відповідальної діяльності для широкого загалу	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Опанувати основні етапи процесу роботи над соціальним звітом. Визначати переваги та ризики організації внаслідок реалізації соціального звітування. Розробити форму соціального звіту організації. Обґрунтувати доцільність включення показників стимуляторів та дестимуляторів. Оцінити можливість соціального звітування за міжнародним стандартом GRI. Запропонувати найбільш ефективні формати презентації соціального звіту. Оцінити ефективність реалізації соціальної відповідальності, презентувати пропозиції щодо підвищення її ефективності.

Методи та технології навчання	Міні-лекція, контекстне навчання, дослідницький метод, навчальна дискусія, тестові завдання, проектна технологія, ділові ігри
Засоби навчання	Навчальні посібники, монографії, наукові статті, інформаційно-комунікаційне обладнання, комп'ютерна техніка, мультимедійне обладнання, програмні продукти.
За поточну (практичну) складову оцінювання 24 бали	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 3 - 15 балів
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, модуль 3, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку			
Результати навчання PH2	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 3; 5; 7; 8	Додаткові ресурси: Хто такі стейкхолдери компанії? URL: https://www.youtube.com/watch?v=LShij0rb6d4 Що таке корпоративна соціальна відповідальність. URL: https://www.youtube.com/watch?v=sJgENEEeY1M
Опис теми	Концепція сталого розвитку. Цілі Сталого Розвитку 2030. Сутність соціальної відповідальності. Рівні соціальної відповідальності. Моделі соціальної відповідальності. Піраміда корпоративної соціальної відповідальності А. Керолла. Внутрішні та зовнішні аспекти соціальної відповідальності.		
Тема 2. Соціальна відповідальність людини та держави			
Результати навчання PH1	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 5; 7;	Додаткові ресурси: Відповідальність кожного. Що може зробити одна людина? URL: https://pen.org.ua/publications/vidpovidalnist-kozhnogo-shho-mozhe-zrobyty-odna-lyudyna/ До успішності через відповідальність. URL: https://www.zhitomir.info/post_2470.html
Опис теми	Теоретична конструкція сутності соціальної відповідальності людини. Сутність і складові соціальної відповідальності людини. Форми прояву соціальної відповідальності особи. Моделі реалізації органами державної влади соціальних функцій. Соціальна відповідальність державного службовця.		
Тема 3. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю			
Результати навчання PH2, PH7	Кількість годин: лекції - 4, практ. - 4	Література: 3; 5; 9;	Додаткові ресурси: Як створити ефективну КСВ-стратегію. URL: https://www.youtube.com/watch?v=6UVuWIXeal Стратегія КСВ. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ItjbmGMtFtl#action=share
Опис теми	Імплементція КСВ в систему управління. Нормативно-правове забезпечення КСВ. Глобальний Договір ООН. Міжнародний стандарт з соціальної відповідальності ISO 26000. Корпоративні документи в сфері КСВ. Стратегія КСВ. Кодекс КСВ. Організаційне забезпечення КСВ. Професійні компетенції менеджера з КСВ. Сутність і типи соціальних програм. Процес відбору соціальних програм. Інструменти реалізації соціальної відповідальності. Комплаєнс-програми організації. Міжнародний стандарт ISO 37001 «Системи боротьби з корупцією».		

Тема 4. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності			
Результати навчання PH3, PH4	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 3; 5; 8; 15;	Додаткові ресурси: Права людини. URL: https://youtu.be/Xx-Fpn--y70 Співробітники – ключова група стейкхолдерів компанії. URL: https://www.youtube.com/watch?v=2MX8whBmUss&list=P_LcZUWCUo1LLn3vCYguxlMBRXsdEaJO-ST&index=14
Опис теми	Сутність та основні напрямки соціальної відповідальності перед працівниками. Механізми реалізації соціальної відповідальності у сфері праці. Соціальний пакет як одна з основних характеристик внутрішньої соціальної відповідальності. Міжнародний стандарт для оцінювання соціальних аспектів систем управління SA 8000 «Соціальна відповідальність».		
Тема 5. Міжнародні норми в галузі охорони праці			
Результати навчання PH5	Кількість годин: лекції - 2	Література: 2; 4	Додаткові ресурси: Законодавство України про охорону праці URL: https://education.profiteh.kiev.ua/mod/page/view.php?id=66 ДСТУ 2293:2014. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2015-05-01]. Вид. офіц. Київ, 2015. 13 с. URL: http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wp-content/uploads/sites/171/2017/10/dstu_2293_2014.pdf Міжнародний стандарт SA8000:2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International. URL: https://www.assistem.kiev.ua/doc/sa_8000-2001_rus.pdf
Опис теми	Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Охорона праці як невід’ємна складова соціальної відповідальності. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці. Охорона праці – частина соціальної політики ЄС. Директиви ЄС з охорони праці. Трудові норми Міжнародної організації праці (МОП). Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.		
Тема 6. Система управління охороною праці в організації			
Результати навчання PH5	Кількість годин: лекції - 2	Література: 2; 6	Додаткові ресурси: Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги. URL: https://cutt.ly/aLbgBJj Міжнародний стандарт ISO 45001:2018. Occupational health and safety management systems – Requirements with guidance for use. Системи менеджменту охорони здоров’я і безпеки праці – Вимоги та рекомендації до застосування. URL: https://pqm-online.com/assets/files/pubs/translations/std/iso-45001-2018-(rus).pdf Ніпіаліді О., Васильчишин О. Сучасний стан охорони праці в Україні у контексті забезпечення її інноваційного розвитку. URL: https://cutt.ly/QLble7F
Опис теми	Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Ефективність функціональної структури СУОП. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007. Пріоритет функцій забезпечення безпечних умов		

	праці. Ризико-орієнтований підхід у сфері безпеки та гігієни праці. Міжнародний стандарт ISO 45001:2018. Планування та фінансування заходів з охорони праці. Система навчання нормам і правилам охорони праці. Навчання ризик-менеджменту як інструмент для вдосконалення СУОП. Галузеві та регіональні СУОП. Служби охорони праці місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Державний нагляд (контроль) за охороною праці.		
Тема 7. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності			
Результати навчання РН-6	Кількість годин: лекції - 2 практ. - 4	Література: 2; 6; 11	Додаткові ресурси: Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ МОЗ України від 08.04.2014 р. № 248. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text Про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. № 442. Дата оновлення: 28.10.2016. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF#Text Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text Про затвердження переліку професійних захворювань. Постанова Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2000 р. № 1662 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF#Text
Опис теми	Аналіз умов праці в галузі за показниками шкідливих і небезпечних чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі професійної діяльності. Поліпшення стану виробничого середовища, зменшення важкості та напруженості трудового процесу. Колективні та індивідуальні заходи та засоби захисту працюючих від дій шкідливих та небезпечних чинників, характерних для галузі професійної діяльності. Аналіз і обґрунтування раціональних заходів та засобів поліпшення стану виробничого середовища за чинниками, характерними для галузевих об'єктів.		
Тема 8. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності			
Результати навчання РН3, РН4	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 3; 12	Додаткові ресурси: Місцеві громади в стратегії КСВ. URL: https://www.youtube.com/watch?v=5AQXTWEduvE Мережі постачальників. URL: https://youtu.be/6OqRLhYVvFU
Опис теми	Складові взаємодії бізнесу з місцевою владою та громадою. Основні принципи та складові соціальної відповідальності бізнесу перед споживачами. Міжнародні стандарти ISO серії 9000, ISO 22000. Основні типи партнерства між громадськими організаціями і бізнесом. Форми співпраці між навчальними закладами і		

	представниками бізнесу.		
Тема 9. Екологічна компонента соціальної відповідальності			
Результати навчання РН3, РН7	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 5; 7;	Додаткові ресурси: Екологія. URL: https://youtu.be/jtviA4MaeHs Соціально-екологічна відповідальність Кока-Кола Україна стосовно упаковки. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Rph02zRN6ac
Опис теми	Індивідуальна екологічна відповідальність. Сутність екологічної відповідальності бізнесу. Схема екологічного менеджменту та аудиту EMAS. Міжнародний стандарт ISO 14000. Оцінка екологічних ризиків за методом ENVID. Міжнародний стандарт системи енергетичного менеджменту ISO 50001.		
Тема 10. Моніторинг та оцінювання ефективності корпоративної соціальної відповідальності			
Результати навчання: РН7	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 10; 13; 14	Додаткові ресурси: Нефінансовий звіт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=WkbQzQDrQ2o Як оцінити ефективність КСВ. URL: https://www.youtube.com/watch?v=cXuiRaxbS08
Опис теми	Форми соціальних звітів. Звіт про прогрес реалізації принципів Глобального договору ООН. Модель «Лондонської групи порівняльного аналізу». Міжнародні стандарти в сфері соціального звітування: AA 1000, SA 8000, GRI, Стандарти Саншайн. Міжнародний стандарт ISAE 3000. Етапи та методи оцінювання ефективності соціальної відповідальності. Методи оцінювання соціальних інвестицій.		

Лектор
Лектор

Олійник О.О., к.е.н., доцент
Туровська Г.І., к.т.н., доцент